

EGZAMINY ORAZ SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI NAUCZYCIELI I SZKÓŁ KLUCZOWE ZAŁOŻENIA

dr Tomasz Gajderowicz
Z-ca Dyrektora IBE PIB

PUNKT WYJŚCIA:

- **Doceniane** działania CKE i społecznej roli egzaminów
- **Zespół ekspertów** powołanych przy IBE
- **Ambitne cele**, na obecnym etapie niebudżetowane
- **Perspektywa** egzaminów 2031-2035
- **Założenie pilotaży** w kolejnych latach

WYZWANIA ZWIĄZANE Z EGZAMINAMI

- Społeczna rola egzaminów
- Kompetencje mierzone w egzaminach
- Cyfryzacja egzaminów
- Standaryzacja i adaptatywność
- Presja na uczniach
- Zakres diagnostyczny
- Zapewnienie uczciwości
- Dostosowania i Specjalne Potrzeby Edukacyjne

EGZAMINY – KIERUNKI ZMIAN

PRESTIŻ EGZAMINÓW

- Egzamin maturalny i ósmoklasisty są **kluczowymi elementami** systemu edukacji i kultury szkolnej.
- Zapewnienie **wysokiej jakości** merytorycznej i psychometrycznej zadań egzaminacyjnych.
- **Dalsza profesjonalizacja** oceniania.
- Wzmocnienie **komunikacji społecznej** wokół znaczenia uczciwego i rzetelnego egzaminowania.

SKALOWANIE I STANDARYZACJA (W CZASIE)

- Celem reformy jest poprawa **jakości i spójności egzaminów** w całym systemie edukacji.
- Egzaminy będą **bardziej trafne i rzetelne** dzięki skalowaniu IRT.
- Wyniki egzaminów umożliwią **porównanie osiągnięć uczniów w różnych okresach**.
- Standaryzacja pozwoli na **śledzenie trendów edukacyjnych** i analizę postępów.

ADAPTATYWNY MODEL TESTOWANIA

- **Cyfrowa forma egzaminów** pozwoli zwiększyć precyzję wyników bez wydłużania czasu egzaminu.
- Konieczne będzie stworzenie obszernego banku zadań egzaminacyjnych.
- Bank umożliwi komponowanie zestawów zadań o różnych poziomach trudności.
- Zachowana zostanie odpowiednia struktura treściowa zestawów egzaminacyjnych.

OBNIŻENIE PRESJI EGZAMINACYJNEJ NA UCZNIACH

- Rozważenie możliwości **wielokrotnego lub stopniowego podejścia do egzaminów** oraz wydłużenie okresu egzaminacyjnego.
- Wzmocnienie **wsparcia psychologicznego** uczniów oraz rozwój diagnoz monitorujących postępy edukacyjne poprzedzających egzaminy wysokiej stawki.
- **Wzmacnianie współpracy z mediami** nakierowanej na przekazywanie informacji o kształtującej / wspierającej funkcji egzaminów zewnętrznych.

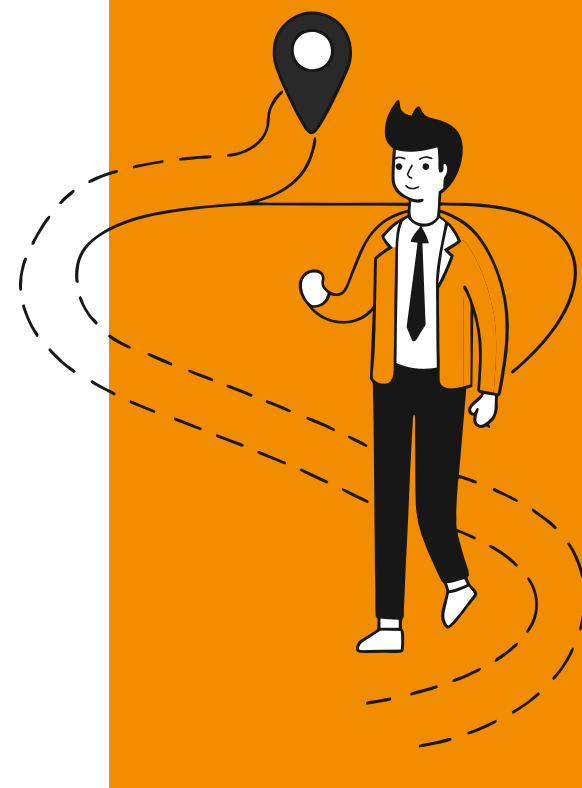
CYFRYZACJA EGZAMINÓW

- Egzaminy będą stopniowo **wdrażane w formie cyfrowej.**
- **Kontynuacja rozwoju systemów informatycznych** wspierających proces egzaminacyjny.
- Wprowadzenie **automatycznych metod oceniania.**

ZAKRES DIAGNOSTYCZNY

- Nowe podejście obejmuje diagnozę nie tylko kompetencji poznawczych, ale **również elementów niekognitywnych**.
- Egzaminy będą **zgodne z formatem PPKO oraz profilem absolwenta**.
- Diagnozowany będzie **szerszy katalog kompetencji uczniów**.

UCZCIWOŚĆ EGAMINÓW

- Technologie, w tym AI, stanowią **rosnące wyzwanie dla uczciwości egzaminacyjnej**.
- **Nowe zagrożenia:** okulary GPTChat, mikrośłuchawki, miniaturowe kamery.
- Najskuteczniejszą metodą zapewnienia uczciwości jest **całkowite odłączenie łączności radiowej urządzeń elektronicznych**.
- Konieczne jest **wprowadzenie jasnych procedur** eliminujących możliwość korzystania z cyfrowych pomocy.
- Rozważone zostanie stworzenie wygłuszonych centrów egzaminacyjnych.

RACJANALNE USPRAWNIENIA

- Opracowanie **standardowego zestawu racjonalnych usprawnień** dla uczniów.
- Katalog obejmuje **funkcjonalne dostosowania podczas egzaminów** i procesu edukacji.
- Cel: zapewnienie równych szans edukacyjnych wszystkim uczniom.

SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

NARZĘDZIA EWAULACJI

- Ewaluacja edukacji projektowana jest jako **wsparcie dla nauczycieli i szkół.**
- Powstanie **system monitoringu jakości edukacji powiązany z egzaminami.**
- System umożliwi **bieżące śledzenie postępów edukacyjnych uczniów.**
- Wybrane narzędzia diagnostyczne zostaną **dostosowane do standardów egzaminacyjnych.**

EWALUACJA OPARTA NA WARTOŚCI DODANEJ (EWD)

- Ocena **postępów uczniów** w stosunku do ich wcześniejszych osiągnięć.
- Ocenianie **rzeczywistego wkładu** nauczyciela/nauczycielki lub szkoły w rozwój ucznia, z uwzględnieniem początkowych różnic w poziomie wiedzy.

MONITOROWANIE CZYNNIKÓW NIEKOGNITYWNYCH

- Uwzględnienie:
 - **wyników poznawczych uczniów,**
 - zaangażowania,
 - dobrostanu emocjonalnego, umiejętności społecznych.
 - **samodzielności, odpowiedzialności oraz poczucia przynależności do szkoły.**
- Obserwowanie wielowymiarowego **rozwoju** uczniów.

KOMPLEKSOWA INFORMACJA ZWROTNA

- **Wygodna w odbiorze** informacja zwrotna dla nauczycieli i szkół.
- Wskazywanie obszarów, które wymagają **poprawy**.
- **Kompleksowa i dostosowana do odbiorcy** interpretacja wskaźników i wyników, wraz z rekomendacjami.
- Powszechny dostęp do narzędzi i danych.
- Narzędzia powinny być wdrażane w znaczącej skali po przeprowadzeniu pilotażu i przygotowaniu strategii komunikacji.
- W pierwszej fazie wypracowane narzędzia powinny być udostępniane do dobrowolnego wykorzystania.

ZMIENIAMY EDUKACJĘ RAZEM!

dr Tomasz Gajderowicz
Z-ca Dyrektora IBE PIB

